

Föreläsning 6

Repetera

$$E(X) = \sum x \cdot P_X(x) \\ = \int_{-\infty}^{\infty} x f_X(x) dx = \mu$$

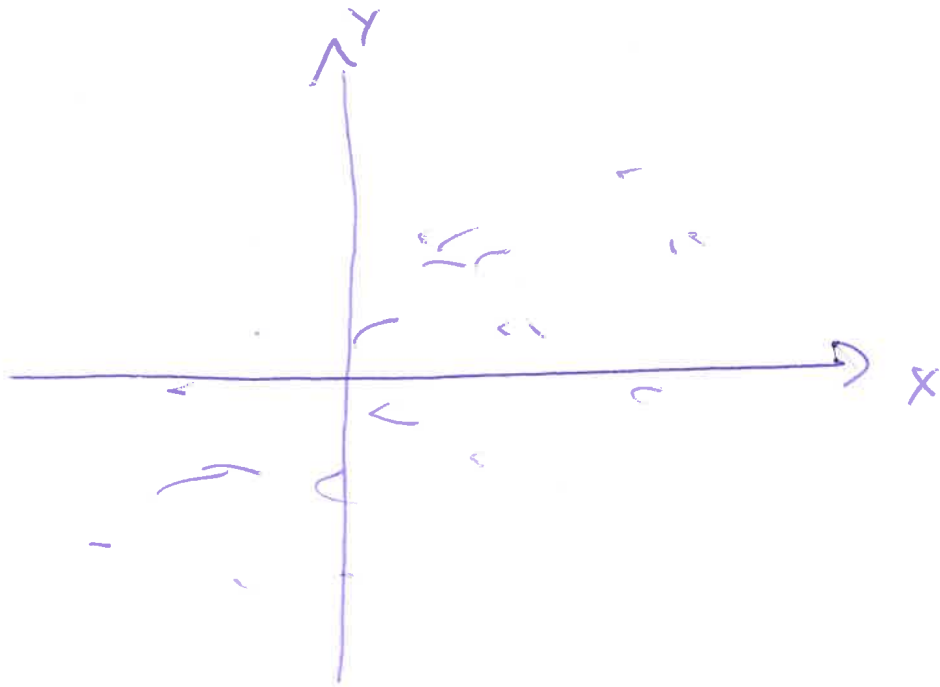
$$E[g(X)] = \sum g(x) P_X(x) \\ = \int_{-\infty}^{\infty} g(x) f_X(x)$$

$$V(X) = E[(X - E(X))^2] = E(X^2) - E(X)^2$$

$$D(\bar{X}) = \sqrt{D(X)} \quad D(X) > 0$$

$$E(\bar{X}) = \mu \quad D(\bar{X}) = \sigma$$

$$E[g(X, Y)] = \sum g(x, y) \cdot P_{X, Y}(x, y) \\ = \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} g(x, y) f_{X, Y}(x, y)$$

Sambandet mellan X och Y kan beskrivas med kovariansen och korrelationskoefficienten

1 Def $C[X, Y] = E[(X - \mu_X)(Y - \mu_Y)] =$

3 $= E[X \cdot Y] - \mu_Y E(X) - \mu_X E(Y) + \mu_X \mu_Y$
 $= E[X \cdot Y] - \mu_X \mu_Y = E[X \cdot Y] - E(X)E(Y)$

2 $C[X, Y] = \sum_{\substack{\text{alla} \\ X}} \sum_{\substack{\text{alla} \\ Y}} (x - \mu_X)(y - \mu_Y) P_{X, Y}(x, y)$
 $\int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} (x - \mu_X)(y - \mu_Y) f_{X, Y}(x, y) dx dy$

4 special fall $V[X, X] = E[X^2] - E(X)^2 = V(X)$

Def korrelationskoefficienten $\rho(\bar{X}, \bar{Y}) = \frac{C[\bar{X}, \bar{Y}]}{D(\bar{X}) \cdot D(\bar{Y})}$

$$-1 \leq \rho(\bar{X}, \bar{Y}) \leq 1$$

Spec $\rho(\bar{X}, \bar{X}) = \frac{C[\bar{X}, \bar{X}]}{D(\bar{X}) \cdot D(\bar{X})} = \frac{V(\bar{X})}{V(\bar{X})} = 1$

Om $\rho(\bar{X}, \bar{Y}) = 0$

säges \bar{X} och \bar{Y} vara oberoende

Om \bar{X} och \bar{Y} är obero

gäller att $E(\bar{X} \cdot \bar{Y}) = \sum_{\text{alla } X} \sum_{\text{alla } Y} x \cdot y \cdot P_{\bar{X}, \bar{Y}}(x, y) =$

$$= \text{obero} = \sum_{\text{alla } X} \sum_{\text{alla } Y} x \cdot y \cdot P_{\bar{X}}(x) \cdot P_{\bar{Y}}(y) =$$

$$= \sum x \cdot P_{\bar{X}}(x) \cdot \sum y \cdot P_{\bar{Y}}(y) = E(\bar{X}) \cdot E(\bar{Y})$$

~~Detta leder till att~~ om \bar{X} och \bar{Y} är obero

$$\Rightarrow C[\bar{X}, \bar{Y}] = E[\bar{X} \cdot \bar{Y}] - E(\bar{X}) \cdot E(\bar{Y}) = 0$$

d.v.s om \bar{X} och \bar{Y} är obero $\Rightarrow \bar{X}$ och \bar{Y} oberoende

Omvändningen behövs dock ej vara sann

ex låt $X \in U[-1, 1]$

låt $Y = X^2$

$$C[X, Y] = E[X \cdot Y] - E(X) \cdot E(Y)$$

$$E[X \cdot Y] = E[X^3] = \int_{-1}^1 x^3 \cdot \frac{1}{2} dx = 0$$

$$E(X) = 0 \Rightarrow C[X, Y] = 0$$

Här är X och Y i högsta grad beroende
och oavsevärda

Räkna 5.18

Räkne regler för kovarianser

$$\begin{aligned} C[X, Y+b] &= E[X \cdot (Y+b)] - E(X) E(Y+b) = \\ &= E(X \cdot Y) + E(bX) - E(X) E(Y) - E(X) E(b) = \\ &= E(X \cdot Y) - E(X) E(Y) \end{aligned}$$

$$C[X, Y+b] = C[X, Y]$$

konstanter inverkar ej

allm

$$\begin{aligned} C[aX+bY, cZ+dW] &= acC[X, Z] + adC[X, W] \\ &+ bcC[Y, Z] + bdC[Y, W] \end{aligned}$$

Spec $V[\bar{X} + \bar{Y}] = C[\bar{X} + \bar{Y}, \bar{X} + \bar{Y}] =$
 $= C[\bar{X}, \bar{X}] + C[\bar{Y}, \bar{Y}] + 2C[\bar{X}, \bar{Y}]$

D.v.s $V(\bar{X} + \bar{Y}) = V(\bar{X}) + V(\bar{Y}) + 2C[\bar{X}, \bar{Y}]$

\bar{X} och \bar{Y} oberoende $\Rightarrow E[\bar{X} \cdot \bar{Y}] = E(\bar{X}) \cdot E(\bar{Y})$

$\Rightarrow C[\bar{X}, \bar{Y}] = 0$

$\Rightarrow V(\bar{X} + \bar{Y}) = V(\bar{X}) + V(\bar{Y})$

$E(\bar{X}_n) = E\left[\frac{1}{n}(\bar{x}_1 + \dots + \bar{x}_n)\right] = \frac{1}{n} n \cdot E(\bar{x}_i) = \mu$

$V(\bar{X}_n) = V\left[\frac{1}{n}(\bar{x}_1 + \dots + \bar{x}_n)\right] = \frac{1}{n^2} n \cdot V(\bar{x}_i) = \frac{\sigma^2}{n}$

$D(\bar{X}) = \frac{\sigma}{\sqrt{n}}$

D.v.s det är mindre spridning mellan medelvärden än mellan observationer

Stora talens lag För alla $\varepsilon > 0$ gäller att

$P(\mu - \varepsilon < \bar{X}_n < \mu + \varepsilon) \rightarrow 1$ då $n \rightarrow \infty$

Bevisas genom Markovs olikhet

$P(Y \geq a) \leq \frac{E(Y)}{a}$ ($Y > 0$ $a > 0$)